

בקרב התלמידים באמצעות רשתות בתי הספר הפרטיים השייכים לו (רשת בתי הספר אלמהדי ורשת בתי הספר אלמצטפא) ובאמצעות תנועת הנוער (אגודת צופי האמאם אלמהדי).

מימין: לוגו "גיוס החינוך" (אתר רדיו אלנור). בלוגו נראה סמל חזבאללה, בצירוף הכיתוב "גיוס החינוך" (משמאל למעלה). משמאל: לוגו נוסף של גיוס החינוך, הנפוץ בעיקר ברשתות החברתיות (עמוד הפייסבוק של "גיוס החינוך" באלהרמל). הלוגו מכיל את הטקסט הבא: "גיוס החינוך, ידע וג'האד". משמאל נראה ציור של תלמיד מחזיק ספר, כאשר צלליתו היא של לוחם (חבוש קסדה ונעול נעליים גבוהות). לוגו זה מבליט את הציפייה מהתלמידים להתגייס לפעילות צבאית בשורות חזבאללה בתום לימודיהם.

מניתוח פעילויות "גיוס החינוך", כפי שפורסמו באתר האינטרנט שלו עולה, כי הערכים המרכזיים שגוף זה מטמיע בקרב התלמידים במוסדות החינוך הלבנוניים הינם הדת השיעית (בגירסתה האיראנית), תמיכה בחזבאללה, תמיכה באיראן וב"ציר ההתנגדות" וערכי הג'האד (מלחמת מצווה) והשהאדה (הקרבה עצמית למען אלה של כל מוסלמי במהלך קרב נגד אויב). לשם כך יוזם "גיוס החינוך" מגוון אירועים ופעילויות באוניברסיטאות ובקרב האוכלוסייה השיעית, בדגש על דרום לבנון, המתקיימים ברובם בחגים ובמועדים שיעים ובימי ציון של חזבאללה (למשל, יום נסיגת צה"ל מלבנון). לעומת זאת עולה מניתוח פעילויות "גיוס החינוך", כי פעילות חברתית או ציון חגים לאומיים לבנונים, תופסים מקום שולי בפעילויות, ש"גיוס החינוך" מקדם בקרב התלמידים והסטודנטים השיעים.

מימין: לוחם חזבאללה מסביר אודות סוגים שונים של כלי נשק, במהלך מפגש עם סטודנטים ומרצים במכון האקדמי אלמסאר בעיירה אללבוה שבבקאע (אתר "גיוס החינוך", ללא תאריך). משמאל: לוחם חזבאללה משוחח עם תלמידי תיכון שהשתתפו במחנה נוער חינוכי על גדת הליטאני בעיירה טיר פלסיה שבדרום לבנון, אשר אורגן על ידי "גיוס החינוך" (אתר "גיוס החינוך", ללא תאריך)

ככל הידוע לנו ארה"ב לא הכריזה על "גיוס החינוך" כעל ישות טרוריסטית ולא הטילה עליה סנקציות כלשהם. זאת למרות שמדובר במוסד של חזבאללה שהוגדר כארגון טרור ופשיעה בינלאומי ולמרות שגוף זה עוסק באינדוקטרינציה של צעירים כהכנה לקראת התגייסותם לארגון⁵.

"מחזור החיים" של בני הנוער בראיית חזבאללה: ינקות, בגרות, לימודים, לימודים אקדמאיים, פעילות צבאית, מות קדושים (המוצא ביטוי בארון קבורה ועליו סמל של חזבאללה). הפוסטר על "מחזור החיים" מופיע יחד עם ספרי קוראן, אשר נשלחו ע"י תלמידים לקברה של סידה זינב בסוריה, הקדוש לשיעים, לזכר "נשמות שהידיים של ההגנה הקדושה" [כינוי לשהידיים של חזבאללה במלחמת האזרחים בסוריה] (עמוד הפייסבוק של "גיוס החינוך", "האזור השני" [דרום לבנון, מדרום לליטאני], 21 במרץ 2019).

מבנה העבודה⁶

◀ עבודה זאת כוללת את הפרקים הבאים:

- ◆ "גיוס החינוך": נתוני יסוד
- ◆ קהלי היעד והערכים המוטמעים ע"י "גיוס החינוך"
- ◆ האינדוקטרינציה בקרב הסטודנטים והתלמידים: שני מקרי מבחן
- ◆ הפעילות הסטודנטאית המתבצעת באמצעות "גיוס החינוך" באוניברסיטה הלבנונית
- ◆ מקורות המימון
- ◆ קשרים עם איראן
- ◆ הקמת גופים דמויי "גיוס החינוך" ע"י איראן בקרב ארגוני החסות שלה (PROXIES) במדינות אחרות
- ◆ **נספח:** רשימת פרסומי מרכז המידע אודות התשתית האזרחית של חזבאללה

---

⁵ "גיוס החינוך" אינו מופיע באתר ה-SDN של משרד האוצר האמריקאי (Specially Designated Nationals And Blocked Persons List).
מרכז המידע למודיעין ולטרור מודה ל"מרכז עלמא" שבגליל על העברת מידע שסייע לכתיבת מסמך זה.

"גיוס החינוך": נתוני יסוד

◀ כבר מראשית קיומו של חזבאללה עסקה איראן בטיפוח הנוער השיעי בלבנון ובגיוסו לחזבאללה באמצעות ארגוני הסטודנטים. במכללות ובאוניברסיטאות של ביירות הוקמו ועדות תרבות ולשכות לגיוס סטודנטים. איראן דאגה לרווחת הסטודנטים, לקידום לימודיהם ולעריכת כנסים וועידות סביב קשת מגוונת של נושאים, מהמחשבה האסלאמית ועד למאבק המזוין נגד ישראל.⁷

"גיוס החינוך" הוקם בשנת 1985, שלוש שנים לאחר הקמת חזבאללה, ונקראה אז "גיוס הסטודנטים" (בהמשך שונה שמו). קדמה לו **"ההתאחדות הלבנונית של הסטודנטים המוסלמים"**, שאותה אימץ חזבאללה בשלמותה עם הקמתו והתאים את המבנה הארגוני שלה לצרכיו וליעדיו (כתב העת "בקית אללה", גיליון 269 בפברואר 2014). "גיוס החינוך" מגדיר את מטרתו כסיוע ל"התנגדות" (חזבאללה) ע"י הזנתה במיומנויות מדעיות. מטרה נוספת היא **הפצת "תרבות ההתנגדות" (קרי, התמיכה בחזבאללה ובדרכו) בקרב התלמידים, והפצת האסלאם והאמונה** (כתב העת "בקית אללה", גיליון 269, פברואר 2014). מטרתיו אלו של "גיוס החינוך" מושגות באמצעות **סיוע לתלמידים השיעים בבתי הספר ובאוניברסיטאות בלבנון, הפרטיים והממלכתיים**, במטרה להכשיר אותם לקראת גיוס לחזבאללה עם תום לימודיהם.

◀ להערכתנו, כפוף "גיוס החינוך" למועצה המבצעת של חזבאללה, בדומה למרבית המוסדות והגופים המרכיבים את התשתית האזרחית של הארגון. **בראש "גיוס החינוך" עומד חאג' יוסף מרעי**. כפופים לו **אחראי הפעילות האקדמית** (חסין אסמאעיל); **אחראי הנוער** (חאג' נאצר ע'זאלה); **אחראי תיק החינוך הממלכתי** (פאדי ג'וני) **ואחראי תיק החינוך הפרטי** (חידר חמיד). תחת "גיוס החינוך" המרכזי פועלים **אחראי חינוך באזורים השונים בלבנון** (אתר "גיוס החינוך").

אחראי "גיוס החינוך" חאג' יוסף מרעי נואם בטקס סיום הלימודים האקדמיים השנתי של "גיוס החינוך" (אתר אלח'יאם, 2 בדצמבר 2010).

⁷ שמעון שפירא עמ' 142-143

◀ להלן שמות האחראים של "גיוס החינוך" באזורים השונים:

◆ אחראי "גיוס החינוך" **בבירות, חאג' אסאמה נאצר אלדין**. אחראי האוניברסיטאות הפרטיות מטעם "גיוס החינוך" בבירות הוא סלמאן חרב.

◆ אחראי "גיוס החינוך" **באזור הדרום הראשון**⁸, **חידר מואסי**. אחראי "גיוס החינוך" **באזור הדרום השני, חאג' צפא צפא**. אחראי האוניברסיטאות באזור הדרום השני הינו **חמזה שרף אלדין**.

◆ אחראי "גיוס החינוך" **בבקעת הלבנון, חאג' חסין אלחאג' חסן**. אחראי "גיוס החינוך" בגזרה המרכזית בבקעת הלבנון, הינו **חאג' עלי קאסם אלחאג' חסן**.

◆ אחראי "גיוס החינוך" **בצפון לבנון, ד"ר יחיא פרחאת**. סגנו הוא **עבאס ג'עפר**. בנוסף שפועל מאזור זה **עאטף ג'ואד**, אחראי "גיוס החינוך" **בג'ביל וכסרואן**.

◀ **בנוסף, כפופים ל"גיוס החינוך" מספר גופים מקצועיים המתמחים בפעילות בקרב קהלי היעד השונים** (כתב העת "בקית אללה", גיליון 269 בפברואר 2014; אתר "גיוס החינוך"):

◆ **התאחדות המורים:**

• מדובר באיגוד מקצועי, שחברים בו 6000 מורים מכל רחבי לבנון (עדכני לשנת 2014). אחראי התאחדות המורים בלבנון הוא **יוסף זלע'וט** וסגנו הוא **יוסף בסאם**, המשמש במקביל גם כאחראי יחסי הציבור בגיוס החינוך. ההתאחדות מקיימת השתלמויות והכשרות מקצועיות למורים בתחומים השונים, למשל: שימוש בטכנולוגיה לצרכי הוראה; התמודדות עם בעיות התנהגות של תלמידים; פעילויות פנאי כגון טיולים וימי ספורט למורים.

• בצד אלו עוסקת ההתאחדות בהגברת המודעות של המורים **לפעילות חזבאללה והציר האיראני ("ציר ההתנגדות")** באמצעות סדנאות ומפגשים; **טיפוח האמונה בדת השיעית והטמעת ערך השהאדה (הנכונות להקרבה עצמית עבור אללה)** בקרב המורים זאת מתוך מטרה שהמורים ינחילו ערכים אלה לתלמידיהם⁹;

◆ **ארגון ההשכלה הגבוהה:** מדובר באיגוד מקצועי של מרצים באוניברסיטאות אחראי ארגון ההשכלה הגבוהה הוא **ד"ר עבדאללה זיעור**. הארגון מקיים סמינרים, דיונים וסדנאות בנושאים בעלי חשיבות לחזבאללה כגון מלחמה פסיכולוגית, השפעת הטכנולוגיה על החברה, האביב הערבי, ארגוני ה"תכפיר" (קרי, הארגונים הג'האדיסטים), ועוד.

◆ **ועדות הפעילות האקדמית ומחלקת הסטודנטיות:** גופים אלה עוסקים בפעילות "גיוס החינוך" בקרב הסטודנטים באוניברסיטאות.

◆ **מחלקת בתי הספר התיכונים והמקצועיים:** גוף זה עוסק בפעילות "גיוס החינוך" בקרב תלמידים בבתי הספר התיכונים.

⁸ דרום לבנון, שהינו מרחב הפעילות המרכזי של חזבאללה, מחולק לשני אזורים משנה. האזור הראשון נמצא מצפון לליטאני והאזור השני מדרום לליטאני.

⁹ ערכים אלו מונחלים לתלמידים גם ברשת בתי הספר של חזבאללה ובתנועות הנוער שלה.

◆ **"תיק החינוך הפרטי" ו"תיק החינוך הממלכתי":** גופים אלה עוסקים בפעילות "גיוס החינוך" בקרב תלמידים במערכות החינוך הלבנוניות הפרטיות והממשלתיות.

◆ **מחלקת הנוער, ארגוני הנוער והסטודנטים, ופורום הנוער למדיניות נוער:** גופים אלה עוסקים בעיקר בקשרי חוץ עם גופים דומים במפלגות אחרות (למשל לשכת הנוער והספורט המרכזית בתנועת אמל).

◆ **תיק ההכונה וההכשרה המדעית:** גוף זה עוסק בשיעורי תגבור לתלמידים המתקשים בלימודיהם ובקורסים מרוכזים כהכנה למבחני הבגרות ולמבחני הכניסה לאוניברסיטאות. כמו כן עוסק גוף זה בעריכת סדנאות הכוונה לבחירת מקצוע לימוד לתלמידים בסיום לימודיהם בבתי הספר התיכוניים.

◀ ל"גיוס החינוך" יש **מרכז ראשי בבירות**, ככל הנראה בשכונת צפיר, שבפרבר הדרומי של ביירות (אתר "גיוס החינוך"; אתר חדשות ג'בל עאמל, ללא תאריך; עמוד הפייסבוק של "גיוס החינוך" באוניברסיטת אלרסול אלאעט'ם, 4 באוגוסט 2015). כמו כן קיימים כנראה **מרכזים נוספים**, בהתאם לפריסה הגיאוגרפית של "גיוס החינוך", למשל מרכז באלנבטיה (אתר אלנבטיה, 14 בנובמבר 2015). עם זאת, נראה כי **הרוב מכריע של פעילות "גיוס החינוך" מתקיים בקמפוסים ובבתי הספר עצמם, לצד שימוש בנכסים של צופי האמאם אלמהדי** (אתר "גיוס החינוך").

קהלי היעד והערכים המוטמעים ע"י "גיוס החינוך"

"גיוס החינוך" מקיים סוגים שונים של פעילות בהתאם לקהלי היעד השונים. סוגי הפעילות הנפוצים הינם סדנאות חינוך ותרבות; טקסים דתיים; טקסי הוקרה לתלמידים מצטיינים הקשורים לחזבאללה ולתומכיו; הענקת מלגות; מפגשים עם פוליטיקאים ועיתונאים התומכים בחזבאללה; תערוכות; תחרויות ספורט; קורסי סיוע לסטודנטים המתקשים בלימודים; טקסים בבתי הספר היסודיים לכבוד הגעת ילדות לגיל מצוות ולבישת החג'אב (אתר ג'נוביה, 16 ביוני 2015; אתר גיוס החינוך).

◀ על מנת לבחון מהם סוגי הפעילות המועדפים, מיהם קהלי היעד ומהם הערכים המוטמעים בפעילויות גיוס החינוך, נבחר **מדגם של 470 פעילויות, שפורסמו באתר הרשמי של "גיוס החינוך"**¹⁰. להלן הממצאים העיקריים:

◆ **קהלי היעד:** סגל הוראה בבתי ספר (מורים, מנהלים) (34%); תלמידי בתי ספר תיכוניים ומקצועיים (22%); סטודנטים באוניברסיטאות ובמכונים אקדמיים (22%); תלמידים בבתי הספר היסודיים, בדגש על בנות שהגיעו לגיל מצוות (10%); מרצים באוניברסיטאות ובמכונים אקדמיים (6%) והורי תלמידים (3%).

¹⁰ כתובת האתר: <http://tarbaweya.org>. המידע אודות הפעילויות השונות עולה לאתר ללא ציון תאריך, אולם בדיקה מקיפה של התכנים העלתה, כי המדובר בתקופה שמשנת 2012 והלאה. לכן, נראה כי המדגם הוא משקף למעשה את השנים 2012 – 2018.

◆ **ערכים:** בפעילות "גיוס החינוך" באים לידי ביטוי ערכים מרכזיים שחזבאללה רוצה להנחיל לציבור תומכיו ופעיליו: חיזוק האמונה **בדת השיעית**, בגירסתה האיראנית (54% מהאירועים), **השהאדה** (25%), **הג'האד** (13%), ערכים חברתיים כגון עזרה לנזקקים (5%) ודיונים בנושאים אסטרטגיים (3%).

◆ **דפוסי הפעולה העיקריים:** קיום הרצאות, סדנאות, קורסים, ביקורים, טקסים, טיולים לרוב, **טיולים לאתרי "תיירות ג'האדית"** בשילוב עלייה לקברי קדושים¹¹, מפגשים (לרוב, מפגש עם פוליטיקאי בכיר או עם פעיל הזרוע הצבאית), תחרויות ותערוכות (כתב העת "בקית אללה", גיליון 269 בפברואר 2014).

◆ **עיתוי האירועים:** אירועים כאלה מתקיימים בחגים ומועדים שיעיים (31%), ימי ציון של חזבאללה (למשל יום נסיגת צה"ל מלבנון) (20%), חגים לאומיים לבנוניים (כגון יום האם, חג המורה) (3%) ובמקרים רבים גם ללא סיבה מיוחדת. ריכוז מיוחד של פעילויות ניתן למצוא בתחילת כל שנת לימודים ובסופה.

◆ **קשרי חוץ:** ל"גיוס החינוך" תפקיד משמעותי במערכת קשרי החוץ של הארגון. במסגרת זו, משלחות של "גיוס החינוך" משתתפות באירועים של גופים מקבילים במפלגות אחרות וקולטים משלחות דומות. הדגש הוא על ארגונים פלסטיניים מקבילים ועל כוחות שונים במערכת הפוליטית הלבנונית, בעיקר ממחנה ה-8 במרץ (אתר גיוס החינוך).

תוצאות המדגם מראים כי **קהלי היעד העיקריים של "גיוס החינוך" הינם תלמידי תיכון, סטודנטים באוניברסיטאות ובמכוני אקדמאיים וסגל ההוראה בבתי הספר**. דגש מיוחד בפעילות "גיוס החינוך" מושם על חיזוק האמונה בדת השיעית בגירסתה האיראנית **והטמעת ערכי השהאדה (הקרבה עצמית) והג'האד** (מלחמת קודש). לעומת זאת פעילות חברתית (עזרה לנזקקים) תופסת מקום משני. מרבית האירועים מתקיימים **במועדים שיעים ובימי ציון של חזבאללה** בעוד שחגים לאומיים לבנוניים כמעט ואינם זוכים לתשומת לב.

¹¹ "חברת ההתנגדות" שמטפח חזבאללה בלבנון **יצרה לעצמה לאורך השנים מערכת של "תיירות ג'האדית" משלה**. אתרים אלה הם **יעד לביקור של תומכי חזבאללה** (ולעיתים גם של אזרחים או אורחים) **והם מהווים נדבך נוסף במערך האינדוקטרינציה של הארגון**. בין האתרים הבולטים ניתן למנות **מוזיאונים** (לדוגמא במליתא שבדרום לבנון), **פארקים** (לדוגמא גינת איראן במארון אלראס), **אתרי קרבות חשובים** (למשל הבפור; ובשנים האחרונות גם אתרים בסוריה, כגון אלקציר) **קברי שהידים ובכירים בחזבאללה** (למשל: "גן השהידים", בית הקברות שבפרבר הדרומי של ביירות שם קבור עמאד מע'ניה או קבר סיד עבאס בנבי שית).

פעילות חזבאללה בקרב תלמידים, סטודנטים ומרצים מטעם "גיוס החינוך"

לוחם חזבאללה מסביר אודות סוגים שונים של כלי נשק, במהלך מפגש עם סטודנטים ומרצים במכון האקדמי אלמסאר בעיירה אללבוה שבבקאע (אתר גיוס החינוך, ללא תאריך).

לוחם חזבאללה משוחח עם תלמידי תיכון שהשתתפו במחנה נוער חינוכי על גדת הליטאני בעיירה טיר פלסיה שבדרום לבנון. המחנה אורגן על ידי גיוס החינוך. לפי אתר גיוס החינוך, מטרת המחנה הייתה "לבנות את האדם ולהכשיר אותו לחיים [...] לחנך דור של צעירים בעלי ערכי אזרחות ופעילות קולקטיבית" (אתר גיוס החינוך, ללא תאריך)

לוחם חזבאללה נפגש עם פעילות "גיוס החינוך" בדרום לבנון במסגרת "טיול ג'האדי" שנערך להן. הטיול כלל ביקור בקבר שהיד וביקור במוצב חזבאללה. במהלך הביקור שוחח עמן הלוחם על ה"רוח הג'האדית" ומעלותיה של סידה זינב (בתם של האימאם עלי ופאטמה בת הנביא מוחמד, הנערצת ע"י השיעים) והקשר עם ה"אמאם אלמהדי" (עמוד הפייסבוק "גיוס החינוך" - האזור השני [בדרום לבנון], 4 במאי 2016).

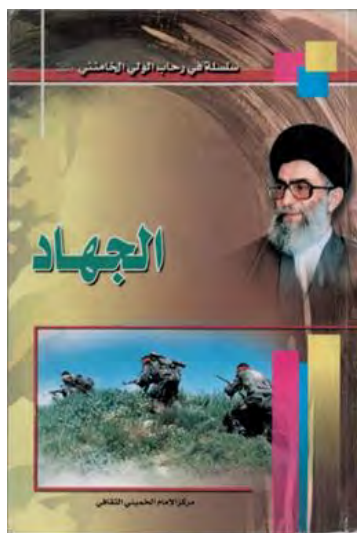

מימין: לוחם חזבאללה חמוש משוחח עם סטודנטיות חברות "מועדון נור", תא סטודנטים של "גיוס חינוך" באוניברסיטת LIU (האוניברסיטה הבינלאומית של לבנון). השיחה התקיימה במהלך טיול שארגן "גיוס החינוך" לעיירה אלנאקורה שבדרום לבנון. משמאל: בכיר בשגרירות איראן בלבנון, מחמד צאדק פצ'לי, משוחח עם המשתתפות בטיול (עמוד הפייסבוק של "מועדון נור", 25 בפברואר 2018)

תפיסת הג'האד והשהאדה בספרון שנתפס במלחמת לבנון השנייה

◀ במהלך מלחמת לבנון השנייה נתפסו אצל אנשי חזבאללה העתקים של ספרון בשם הג'האד. ספרון זה נועד כנראה במקורו למשמרות המהפכה האיראנים וכמקובל אומץ ע"י חזבאללה ונעשה בו שימוש לצרכי אינדוקטרינציה. הספרון הוצא לאור ע"י מרכז התרבות על שם האמאם ח'מיני בחרת חריכ, שבפרבר הדרומי של ביירות, במאי 2004. הספרון מתייחס בהרחבה לג'האד ולשהאדה, שני ערכים מרכזיים המוטמעים במערכת החינוך של חזבאללה ובקרב הפעילים הצבאיים של הארגון.

כריכת הספרון "הג'האד", שנתפס במלחמת לבנון השנייה

◀ הספרון מכיל ציטוטים רבים של המנהיג ח'מאנאי, הרואה בג'האד דוקטרינה ודרך פעולה יש באמצעותה יכול כל מוסלמי להקריב חייו למען אלה ולהגיע לגן עדן. פסגת הג'האד הינה השהאדה, מות קדושים למען אלה. הג'האד והשהאדה הינם שני מרכיבים מרכזיים בתפיסת עולמם האסלאמית דתית של האיאתאללה ח'מיני ויורשו המנהיג ח'מאנהאי (עמ' 12). בהקדמה לספרון נכתב כי "אמיר המאמינים" (כינויו של האמאם עלי בן אבו טאלב) אמר כי "הג'האד הוא שער משערי גן עדן, שאללה פתח אותו לנאמניו. שער זה אינו נפתח

בפני כל האנשים אלא רק למקורבי אללה ונאמניו. בפרק הראשון של הספרון נכתב, כי **השהאדה הינה השאיפה ישרי הדרך, ופרס שכל לוחם ג'האד חפץ בו. זהו כבוד שחיי אדם יסתיימו בשהאדה לטובת אללה.** עוד נכתב, כי כמו שהניצחון הינו שאיפתו של כל לוחם ג'האד כך גם השהאדה היא שאיפתו, כפי שנכתב בקוראן: "אמור, יכולים אתם לצפות, שתפקוד אותנו רק אחת משתי הטובות..." (סורת אלתובה [ההצהרה], פסוק 52).

האינדוקטרינציה בקרב הסטודנטים והתלמידים: שני מקרי מבחן

בחינת דפוסי פעילותו הענפה של "גיוס החינוך" בקרב התלמידים והסטודנטים מצביע על **דגש רב הניתן לדת השיעית, על בסיס התפיסה של המהפכה האסלאמית באיראן, תוך האדרת ה"מנהיג" ח'אמנאי** (כמקובל בבתי הספר ובתנועת הנוער של חזבאללה). כמו כן מתקיימת פעילות רבה **שמטרתה להעמיק את התמיכה בחזבאללה ובשהידים שנפלו בלחימה.** להלן שני מקרי מבחן הממחישים את הערכים שמטמיע "גיוס החינוך" בשני קהלי היעד העיקריים שלו: הסטודנטים באוניברסיטאות ותלמידי בתי הספר התיכוניים (עמוד הפייסבוק "הוית"; עמוד הפייסבוק "גיוס החינוך"-האזור השני [שמדרום לליטאני]).

מקרה מבחן ראשון: פעילות באוניברסיטאות בביירות בסמסטר הקיץ 2018

הפעילות שהתקיימה בסמסטר הקיץ 2018 באוניברסיטאות בביירות כונתה "הזהות שלי- תקווה ונחישות". היא נפתחה ב-12 ביולי בטקס חגיגי **בהשתתפות יו"ר המועצה המבצעת של חזבאללה.** הפעילות החלה ב-16 יולי והסתיימה ב-16 אוגוסט. במסגרת הפעילות התקיימו 38 מפגשים, שכללו דיונים, הרצאות וסדנאות בנושאים שונים, שהועברו **על ידי אנשי דת בכירים ואנשי אקדמיה** (עמוד הפייסבוק "הוית", 10-11 ביולי 2018).

◀ בין הנושאים המרכזיים, שהועברו בסמסטר הקיץ באוניברסיטאות היו:

- **דיון במעמד חזבאללה במדינה הלבנונית** (5% מהאירועים).
- **מעמד האישה** (כולל ראיון עם חברת המועצה המדינית בחזבאללה ד"ר רימא פח'רי) (8% מהאירועים).
- **תכנים המיועדים לצעירים, כולל הקשר שבין הדור הצעיר לאיראן.** (21% מהאירועים), למשל: **"הנוער החלוצי בשיח של האמאם אלח'אמנאי" והרשתות החברתיות** (24% מהאירועים). יצויין כי במהלך סמסטר הקיץ התארכה **משלחת איראנית מקבר האמאם אלרצ'א במשהד, לכבוד יום השנה להולדתו.**
- **מיומנויות אקדמאיות:** ניהול זמן, התמודדות עם לחץ, קורסים מוזלים באנגלית, צרפתית, תוכנת ניתוח נתונים, אינטרנט וכו' (13% מהאירועים).

- **"ציר ההתנגדות"**, קרי, המדינות והארגונים שבהנהגת איראן. למשל הרצאה בנושא "סעודיה, מתפקיד נסתר לטרור עולמי"; (בסך הכל 13% מהאירועים).
- **נושאים שיעיים מובהקים**, שלהם הוקדש זמן רב (למשל: יחסים בין המינים או פגיעה בערכים על ידי התקשורת ומחויבות לדת).

מימין: מודעת אבל מטעם "גיוס החינוך", על השהיד מחמד חסן ח'ליל, שהיה סטודנט שנה שנייה לפסיכולוגיה בשלוחת צידון של הפקולטה למדעי הרוח והחברה באוניברסיטה הלבנונית (עמוד פייסבוק לזכר השהיד חסין עלי עלוש) מחמד ח'ליל נהרג בסוריה באזור חלב (2016). משמאל: "מגן שהידי גיוס החינוך" שהוענק לשהיד חסן עלי ג'פאל, שהיה פעיל, גיוס החינוך" ונהרג בסוריה בקרב על זבדאני (2015) במגן מופיע ציטוט מפי האמאם רוחאללה ח'מיני: "מי שמתו כשהידיים, יזכו לאושר בעולם הבא; מי שהקריבו את נשמותיהם בשיירת האור, יזכו לאושר בעולם הבא; מי שגידלו וחינכו את אבני החן היקרות האלה בחיקם, יזכו לאושר בעולם הבא" (פייסבוק)

מקרה מבחן שני: פעילות בדרום לבנון במחצית הראשונה של 2019

במחצית הראשונה של 2019 התקיימו ע"י "גיוס החינוך" 50 אירועים באזור השני של דרום לבנון (האזור שמדרום לליטאני), קהל היעד העיקרי באירועים הללו היו **תלמידי בתי הספר התיכוניים** (23 אירועים); 14 אירועים נועדו **לסטודנטים** ו-12 אירועים נועדו **למורים ולמרצים**. חלק מהאירועים התקיימו **לרגל ימי ציון שיעיים** (למשל, הולדתם ומותם של בני משפחות הנביא) ולרגל "חג המורה הלבנוני"

טקס "חג המורה הלבנוני" של "גיוס החינוך" בבית הספר התיכון הממלכתי של העירייה עדלון. בטקס ניתן להבחין בדגל חזבאללה (עמוד הפייסבוק "גיוס החינוך" - האזור השני', 16 במרץ 2019)

◀ **כמחצית מהאירועים הוקדשו להטמעת הדת השיעית** וכללו טקסים, הרצאות, תחרויות ידע והגרלות, סביב ימים חשובים בשיעה. כמו כן עסקו האירועים בערכים חברתיים (כגון המלחמה בסמים), טיולים, ספורט וסיוע בלימודים (לקראת מבחני הבגרות ומבחני הכניסה לאוניברסיטה). בצד כל אלה **התקיימו פעילויות להטמעת ערכי השהאדה** (ההקרבה העצמית למען אלה, הנכונות להפך לשהיד). **לערך השהאדה** הוקדש אירוע מיוחד במסגרתו נאספו ספרי קוראן אישיים של תלמידי תיכון **ונשלחו אל קבר סידה זינב שמדרום לדמשק לכבוד נשמות פעילי חזבאללה שנפלו כשהידים בהגנה על הקבר** ("שהידים של ההגנה הקדושה"). יוזכר כי ההגנה על קברה של סידה זינב **שימשה הצדקה ראשונית להתערבות חזבאללה במלחמת האזרחים בסוריה ובמקום נהרגו יותר מ-47 פעילי חזבאללה**.¹²

תמונות של ספרי קוראן של תלמידים, אשר נשלחו לקברה של סידה זינב (עמוד הפייסבוק "גיוס החינוך" – האזור השני, 21 במרץ 2019). בתמונות מופיעים פסוקים מהקוראן ותפילת אלפאתחה (הפרק הפותח את הקוראן) לזכר "נשמות השהידים של ההגנה הקדושה", שהקריבו את דמם להגנה על סידה זינב. בנוסף, מופיע בתמונות "מחזור החיים" של בני הנוער, בהתאם למופת שמבקש הארגון להטמיע בקרב תומכיו: ינקות, ילדות, בגרות, לימודים, לימודים אקדמאיים, פעילות צבאית בשורות חזבאללה, מות קדושים. מימין לדמות המסמלת לוחם מופיע ארון קבורה עם סמל חזבאללה.

הפעילות הסטודנטואלית המתבצעת באמצעות "גיוס החינוך" באוניברסיטה הלבנונית

◀ **האוניברסיטה הלבנונית** הוקמה בשנת 1951. באוניברסיטה 19 פקולטות ו-48 שלוחות ברחבי לבנון, לומדים בה כ-81,000 סטודנטים ומלמדים בה כ-7000 מרצים. התקציב השנתי של האוניברסיטה הוא כ-250 מיליון דולר, שרובם מיועדים לשכר ומיעוטם לעלויות תפעול (ציוד, תחזוקת מבנים, שכירות, ציוד משרדי וכו'). נשיא

¹² **סידה זינב** הינה בתם של האמאם עלי בן אבי-טאלב ושל סידה פאטמה בתו של הנביא מחמד, ואחותם של האמאמים אלחסן ואלחסין. היא זכתה למעמד מיוחד בשיעה בזכות תפקידה בקרב כרבלאא! היא ליוותה את אחיה אלחסין לקרב, חוותה עמו את כל הקשיים וחזתה במוותם של בני משפחתה. ולמרות זאת לאחר מות אחיה הניפה בעצמה את נס המרד.

האוניברסיטה מאז שנת 2016 הוא פרופ' פואד איוב (ויקיפדיה ערבית, ערך "האוניברסיטה הלבנונית"); אתר ג'נוביה, 17 ביוני 2019).

לטענת מתנגדי חזבאללה, תאי הסטודנטים של חזבאללה באוניברסיטה זו, ובפרט בקמפוס הראשי באזור אלליליכוי-אלחדת' שבדרום בירות, פעילים יותר מתאים של מפלגות אחרות יותר מתאי חזבאללה בשאר מוסדות ההשכלה הגבוהה בלבנון. לפעילות נמרצת זאת יש משתי סיבות: האחת, הקרבה הפיזית של הקמפוס לפרבר הדרומי של בירות, מעוז חזבאללה, שהביאה לכך שביוני 2015 יותר ממחצית הסטודנטים בקמפוס היו שיעים; והעובדה שבחלוקה העדתית של המשרות הציבוריות בלבנון שמורה משרת רקטור האוניברסיטה הלבנונית לשיעים (אתר ג'נוביה, 16 ביוני 2015).

◀ להלן מספר דוגמאות לפעילות תאי הסטודנטים של חזבאללה באוניברסיטה הלבנונית:

◆ ביום השנה לנסיגת צה"ל מלבנון (25 במאי) בשנת 2015, **הונפו בקמפוס הראשי דגלי חזבאללה ותמונות של שהידים מהארגון** (אתר ג'נוביה, 16 ביוני 2015).

◆ בדצמבר 2016 תא הסטודנטים של חזבאללה בפקולטה להנדסה אסר **להשמיע בפומבי שירים של זמרות לבנוניות** מפורסמות כגון פירוז וג'וליא בטרס, באמתלה של "כיבוד הזולת" (אתר ג'נוביה, 1 בדצמבר 2016; אלנהאר, 5 בדצמבר 2019; אתר החדשות DW, 5 בדצמבר 2016; אתר פרח ניוז, 6 בדצמבר 2016). חזבאללה הגיב באופן רשמי למחצה ב-5 בדצמבר 2016. לטענתו האיסור להשמיע שירים מוסדר בהסכם בין הסטודנטים לבין הנהלות הפקולטה. חזבאללה מצפה מכל הסטודנטים להישמע להוראות אלה והעניין נופח בתקשורת במטרה ליצור פירוד (חשבו הטוויטר של נביל עבד אל סאתר, 5 בדצמבר 2016).

◆ בדצמבר 2018 פרסם תא הסטודנטים של חזבאללה בקמפוס הראשי הזמנה מטעם "גיוס החינוך" להשתתף ב"**לינה ג'האדית" באחד ממחנות הארגון**, כולל מטוווח, ערב שירי אבל שיעיים ומפגש עם לוחם חזבאללה (אתר ג'נוביה, 22 בדצמבר 2018).

מימין: הזמנה מטעם "גיוס החינוך" באוניברסיטה הלבנונית ל"לינה ג'האדית" (אתר ג'נוביה, 22 בדצמבר 2018) משמאל: הזמנה ל"יום התנגדות", הכולל ביקור בעמדת חזבאללה ובאתר מותו של שהיד במלחמת לבנון השנייה (פייסבוק)

שמו של חסין אחמד אח'צר, אחד מהשהידים של חזבאללה שנפלו בסוריה, מופיע על קיר ההוקרה למצטיינים באוניברסיטה הלבנונית, הפקולטה להנדסה (פייסבוק)

תעודת הוקרה מטעם "גיוס החינוך" על סיום תואר ראשון בספרות ערבית בחתימת נצראללה בתעודה לא נכתבת מטעם איזה מוסד לימודים ניתן התואר (פייסבוק)

הפעילות הנמרצת בקרב הסטודנטים השיעים באוניברסיטה הלבנונית, בהכוונת "גיוס החינוך", נשאה פרי עבור חזבאללה. בעבודת מרכז המידע שבחנה את הפרופיל של הרוגי חזבאללה במלחמת האזרחים הסורית, עלה, כי לפחות 15 מפעילי הארגון, שנהרגו במהלך המלחמה בסוריה, למדו באוניברסיטה הלבנונית, הרבה יותר מאשר פעילים, שלמדו במוסדות אקדמיים אחרים.¹³

¹³ ראו מסמך מרכז המידע מה-21 בפברואר: "אומדן מספר הרוגי חזבאללה במהלך מלחמת האזרחים בסוריה והמשמעות העולות מניתוח דמותם של ההרוגים".

מקורות המימון

"גיוס החינוך" הינו ביסודו גוף מטה, ללא תשתיות נרחבות משלו, ולפיכך, להערכתנו, עלות פעילותו **השוטפת נמוכה יחסית**. עיקרי ההוצאות הינם עבור הפעילות האינטנסיבית המתבצעת בקרב תלמידי בתי הספר התיכוניים, הסטודנטים באוניברסיטאות, המורים והמרצים. למשל: סיוע בשכר הלימודים, הענקת ספרי לימוד, שיעורי תגבור, קורסים לקראת בחינות הבגרות והכניסה לאוניברסיטאות, טיולים, ספורט ועוד. כמו כן משלם "גיוס החינוך" משכורת לסגל קבוע הפועל מטעמו ברחבי לבנון.

◀ על רקע תמיכת איראן בתשתית החינוכית של חזבאללה מימיה הראשונים ניתן להניח כי גם הוצאות "גיוס החינוך" **ממומנות ע"י איראן**, לפחות בחלקן, נראה כי חלקן מכוסה ע"י גביית תשלומים עבור שירותים שונים וגביית דמי כניסה לאירועים השונים.

كلية الصحة العامة

الشهادات **شروط الالتحاق**

تتبع نظام LMD (الإجازة 3 سنوات) الماجستير (سنتان)

شهادة الثانوية العامة و النجاح في مبراة الدخول في المواد التالية: رياضيات، فيزياء، كيمياء، علوم طبيعية، ثقافة عامة

المواعيد **الإختصاصات**

علوم تمريرية، علوم مخبرية، علاج فيزيائي، تقدم الطلبات لغاية 3 تموز

قبالة قانونية، اشراف صحي اجتماعي، اشعة، امتحان الدخول في 9 تموز

تقويم نطق

المستندات المطلوبة

اخراج قيد أو صورة هوية، صورة شمسية عدد 3

شهادة البكالوريا بصدقة صورة عن طلب الترشيح

صالح 1000 ليرة، رسم تسجيل 35000 ليرة

دورة مجلس فرع الطلاب

صيدا من 2 الى 5 تموز

للتسجيل على الأرقام: 76.053707 - 70.095831

مع تعلقنا لكم بالنجاح والتوفيق، مجلس فرع الطلاب - كلية الصحة

كلية الفنون والعمارة

الشهادات **شروط الالتحاق**

تتبع نظام LMD (الإجازة 3 سنوات) الماجستير (سنتان)

شهادة الثانوية العامة و النجاح في مبراة الدخول في المواد حسب الإختصاص

المواعيد **الإختصاصات**

هندسة معمارية، هندسة داخلية، مسرح، تقدم الطلبات لغاية 3 تموز

غرافيك ديزاين، فنون تشكيلية، سينما وتلفاز، امتحان الدخول في 10 تموز

المستندات المطلوبة

اخراج قيد أو صورة هوية، صورة شمسية عدد 3

شهادة البكالوريا بصدقة صورة عن طلب الترشيح

صالح 1000 ليرة، رسم تسجيل 35000 ليرة

دورة التهيئة التربوية

البيطية من 1 الى 9 تموز

للتسجيل على الرقم: 03.098277

مع تعلقنا لكم بالنجاح والتوفيق، التهيئة التربوية - المنطقة الثانية

פרסום קורסי הכנה של "גיוס החינוך" לקראת מבחני הכניסה לפקולטה לאמנויות ובניין (מימין) ולפקולטה לבריאות הציבור (משמאל). עלות כל קורס 36,000 לירות לבנוניות (כ-24 דולר) (עמוד הפייסבוק "גיוס החינוך" - האזור השני", 11 ביוני 2019).

תערוכה למכירת כלי כתיבה וצרכי בית ספר באלנבטיה, שאורגנה על ידי "גיוס החינוך". המוצרים נמכרים במחירים מסובסדים. במסגרת התערוכה פועלת גם ספריית השאלה ובה יותר כ-7000 ספרי לימוד משומשים שנתרמו ל"גיוס החינוך" (אתר גיוס החינוך, ללא תאריך)

קשרים עם איראן

◀ מאז שנת 2013 אותרו **מספר ביקורים בלבנון של משלחות איראניות**, שכללו מרצים, בוגרי אוניברסיטאות ובכירים במערכת החינוך האיראנית (אתר "גיוס החינוך").

◀ באחד מהביקורים של **בכירים ממערכת החינוך האיראנית** השתתפו מהצד האיראני האישים הבאים: ד"ר פצ'אללה כג'ורי, מנכ"ל ענייני התרבות והחברה במיניסטריון המדעים, המחקרים והטכנולוגיה; ד"ר חסין עלי קבאדי, יו"ר מרכז המחקרים במדעי האדם ומחקרים תרבותיים; ד"ר מחמד כאפי, יו"ר אוניברסיטת פרדוסי במשהד; ד"ר ע'לאם חסין ח'ואג'ה, יו"ר אוניברסיטת שהיד שמראן באהואז; ד"ר חסן כלאנה, נציג מרכז קשרי המדע והקשרים הבינלאומיים במיניסטריון המדעים, המחקרים והטכנולוגיה; והיועץ האיראני לענייני תרבות בלבנון, ד"ר מחמד מהדי שריעתמדאר (אתר גיוס החינוך).

מפגש משלחת בכירים ממערכת החינוך האיראנית עם פעילי "גיוס החינוך" (אתר גיוס החינוך).

הקמת גופים דמויי "גיוס החינוך" ע"י איראן בקרב ארגוני שלה החסות (PROXIES) במדינות אחרות

איראן מעתיקה גופים ומוסדות אזרחיים שהוקמו ע"י חזבאללה בלבנון והוכיחו יעילותם, אל מדינות נוספות ב"ציר ההתנגדות" (סוריה, עיראק, תימן) בהם מתגוררת אוכלוסייה שיעית. גם המודל של "גיוס החינוך" הועתק למדינות נוספות והוא משמש PROXIES של איראן תחת כינויים שונים.

◀ להלן כמה דוגמאות:

◆ **בקרב המורדים החות'ים בתימן ("אנצאר אלה")** קיים גוף בשם "גיוס החינוך". אין בידינו מידע

אודות אופן פעולתו של גוף זה אולם שמו מעיד על דמיון ל"גיוס החינוך" של חזבאללה בלבנון.

לוגו "גיוס החינוך" במיליציה "אנצאר אללה" (החות'ים) (עמוד הפייסבוק "'גיוס החינוך" של אנצאר אללה").
 בלוגו מופיע הטקסט הבא: "בשם אללה הרחמן הרחום. לימד את האדם את אשר לא ידע" [קוראן, סורת אלעלק
 (96), פסוק 5]. למטה מופיע השם "גיוס החינוך"

◆ עיראק:

- "מחלקת חינוך" של המיליציה השיעית עצאב אהל אלחאק (מילולית: חבורות אנשי האמת) המופעלת ע"י איראן. "מחלקת חינוך" של המיליציה מקיימת פעילות "חינוכית" עניפה מול קהלי יעד שונים: סטודנטים, בני נוער, תלמידי בית ספר וגני ילדים.

- פעילות של "מחלקת הסטודנטים" במיליציה "עצאב אהל אלחאק" לכבוד יום השנה לניצחון על דאעש ושחרור כל אדמות עיראק (אתר עצאב אהל אלחאק, 27 בדצמבר 2017)
- "מוסד העילית האקדמית", שדפוסי פעולתו דומים לאלו של "גיוס החינוך" של חזבאללה פועלת במיליציה "גדודי חזבאללה".

לוגו "מוסד העילית האקדמית" הפועל במסגרת מיליצית "גדודי חזבאללה" בעיראק (אתר גדוד חזבאללה). הלוגו כולל את מוטיב האגרוף האוחז בעפרון (בדומה לאגרוף האוחז בנשק המופיע בסמל חזבאללה). כמו כן מופיעים בלוגו מפת עיראק וספר הקוראן וכיתוב "מוסד העילית האקדמית - פיתוח וחדשנות".

◆ **סוריה:** "גיוס החינוך" של חזבאללה בלבנון פורס את חסותו על **סטודנטים לבנונים הלומדים באוניברסיטאות בסוריה**. כך למשל ערך "גיוס החינוך" מחנה קיץ לסטודנטים אלה, בקריית הצופים והנוער האמאם אלח'מיני של צופי האמאם אלמהדי בדרום לבנון. פעילות המחנה כללה הרצאות, פעילות ספורטיבית והקרנת סרט איראני לכבוד יום השנה להולדת האמאם המהדי (אתר גיוס החינוך).

נספח

פרסומים של מרכז המידע אודות התשתית האזרחית של חזבאללה

◀ מרכז המידע למודיעין ולטרור מבצע פרויקט מחקרי שמטרתו למפות את התשתית האזרחית של חזבאללה.

במסגרת פרויקט זה יצאו עד כה הפרסומים הבאים:

- ◆ "חזבאללה השיק לאחרונה קמפיין גיוס תרומות לצרכים צבאיים המתבצע באמצעות "רשות הסיוע להתנגדות האסלאמית", מוסד מרכזי של הארגון לגיוס כספים" (11 בפברואר 2019).
- ◆ "מוסד השיד של חזבאללה: מטרתו, אופן התנהלותו ודרכי מימונו" (14 במרץ 2019).
- ◆ "מוסד הפצועים של חזבאללה: מטרתו, אופן התנהלותו ודרכי מימונו" (16 באפריל 2019).
- ◆ "המוסדות החברתיים- כלכליים של חזבאללה: אגודת אלקרצ' אלחסן, מוסד סמי- בנקאי העוסק במתן הלוואות ללא ריבית, בעיקר לבני העדה השיעית" (23 במאי 2019).
- ◆ "אגודת ג'האד הבינוני בלבנון: מוסד חברתי של חזבאללה העוסק בבנייה ושיקום, ובפרויקטים חברתיים מגוונים בקרב בני העדה השיעית, ומהווה מרכיב חשוב בתשתית האזרחית של חזבאללה" (12 ביוני 2019).
- ◆ "אגודת צופי האמאם אלמהדי": תנועת הנוער של חזבאללה המכשירה דורות של בני נוער חדורי תודעה שיעית רדיקלית מבית מדרשה של איראן, המצטרפים לחזבאללה ולוחמים בשורותיו נגד ישראל" (20 ביוני 2019).

◆ "חזבאללה מקיים **רשתות של בתי ספר פרטיים** המטמיעים בקרב בני העדה השיעית בלבנון את האידאולוגיה של המהפכה האסלאמית באיראן ואת הנאמנות לחזבאללה ולדרך הטרור" (26 ביוני 2019).